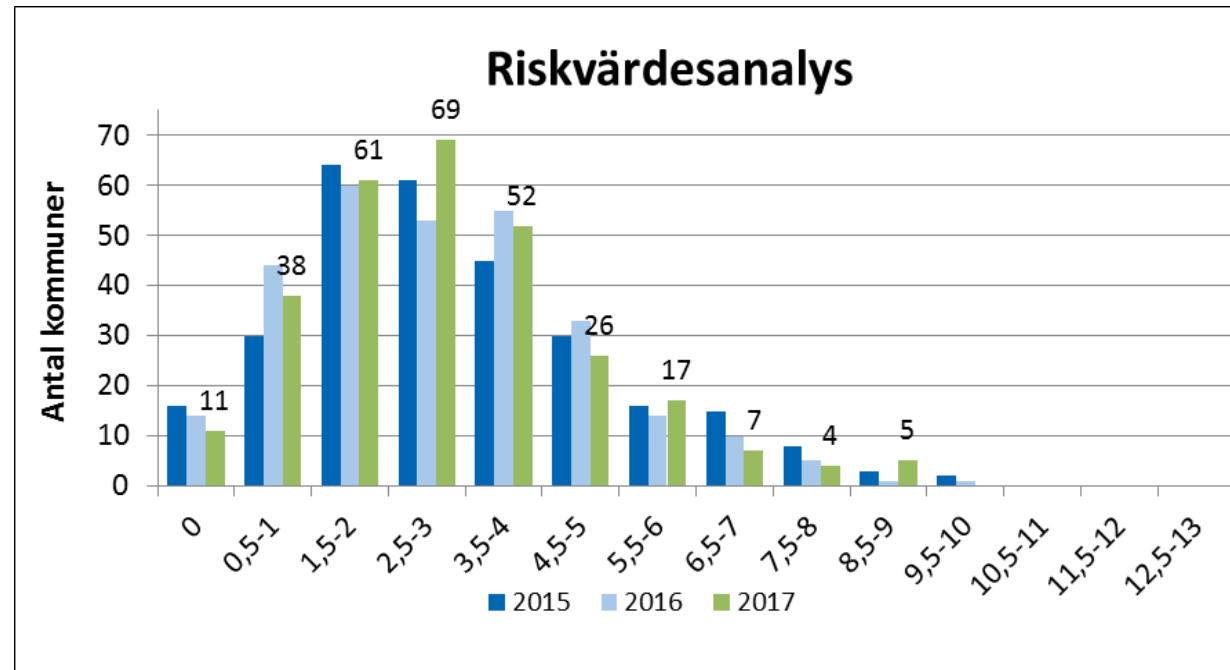

Utmaningar i kommunsektorn

KOMMUNINVEST

Ekonomiskt läge - riskvärdesmodellen

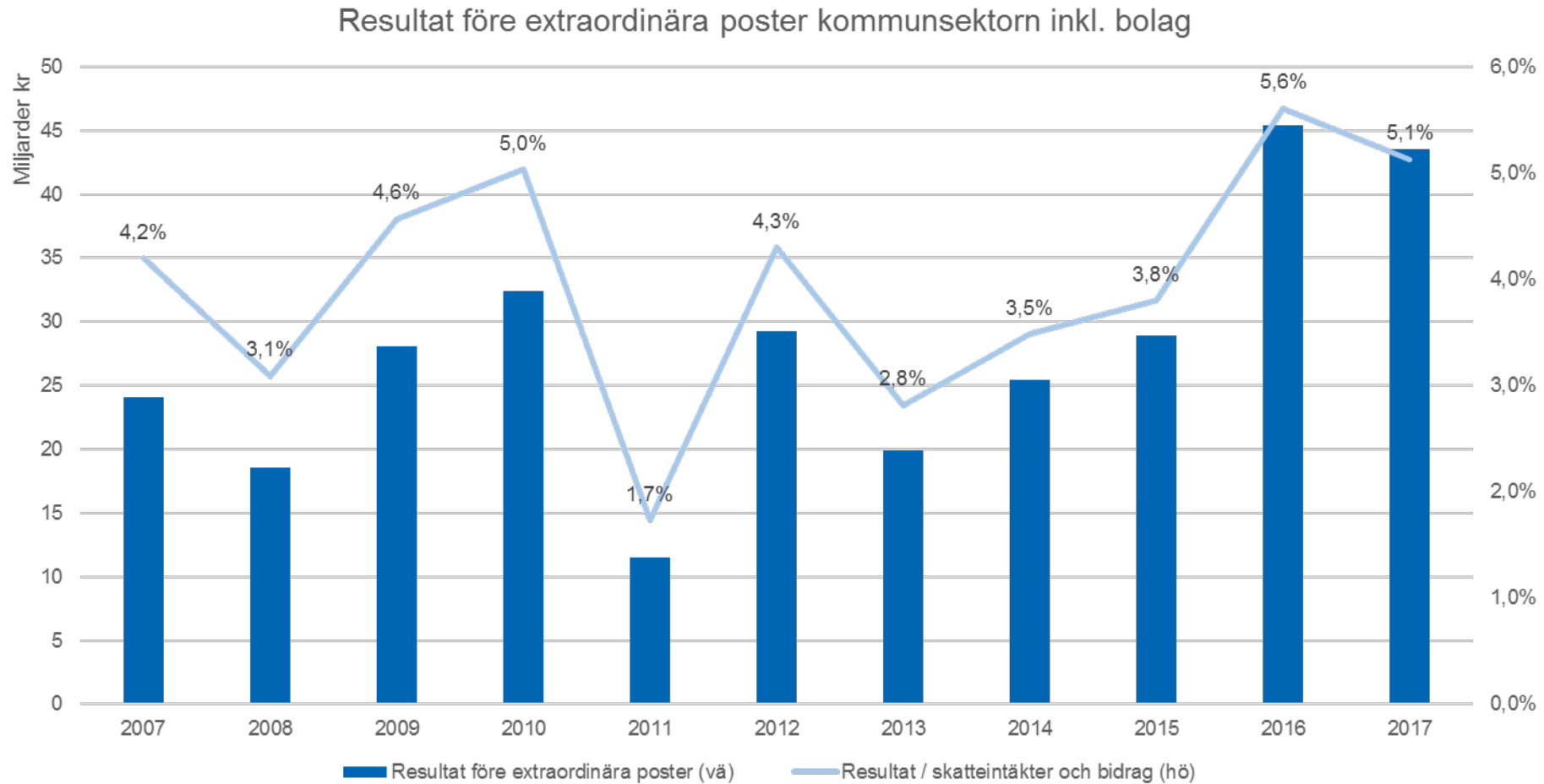

Kvantitativ modell baserad på 11 nyckeltal
 Kommunkoncernernas nyckeltal analyseras såväl utifrån ett trend- som
 genomsnittsperspektiv

Trend	Befolkningsutveckling	Nettokostnad	Resultat/omsättning
	Soliditet inkl pensionsåtaganden	Skatteunderlag	Nettokoncernskuld
Snitt	Total kommunalskatt	Resultat före eo poster	Låneskulder/omsättning
	Belåningsgrad	Låneskulder	

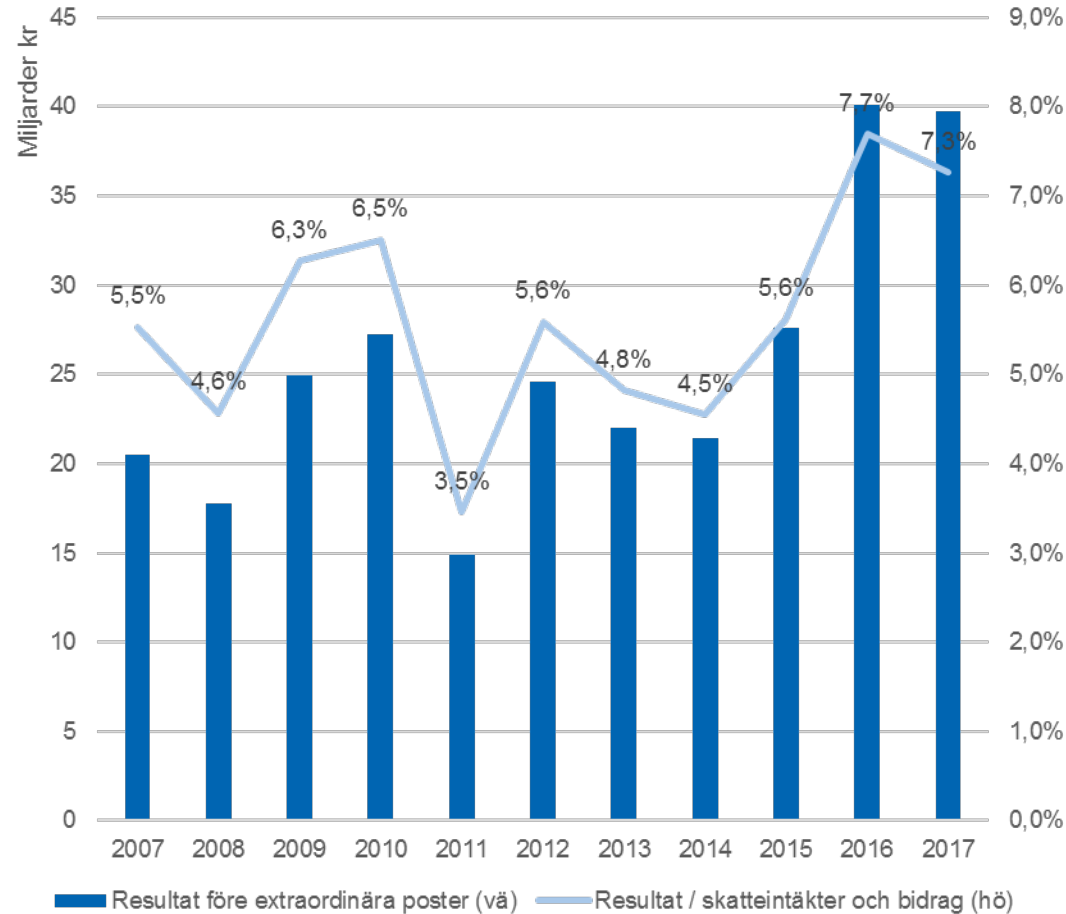
Resultat och skuldsättning

Resultatutveckling kommunsektorn

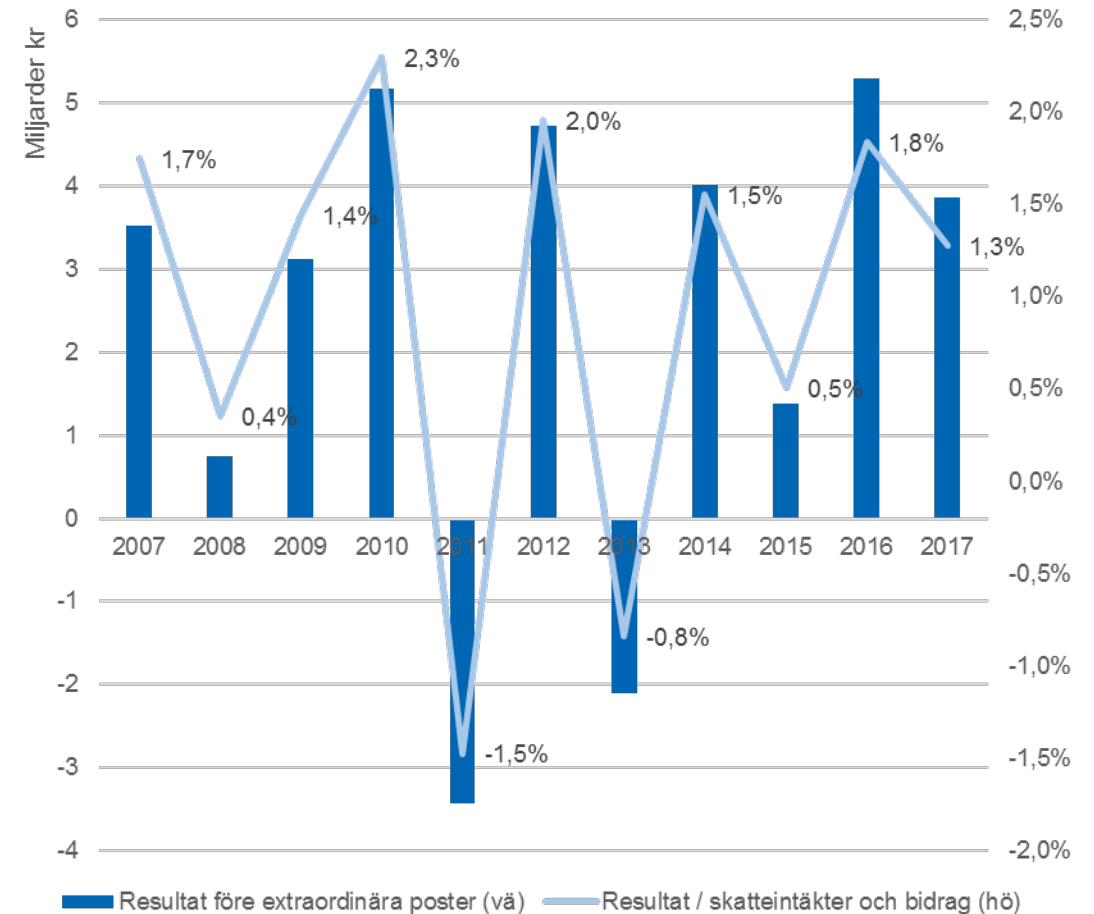

Resultatutveckling kommun/landsting

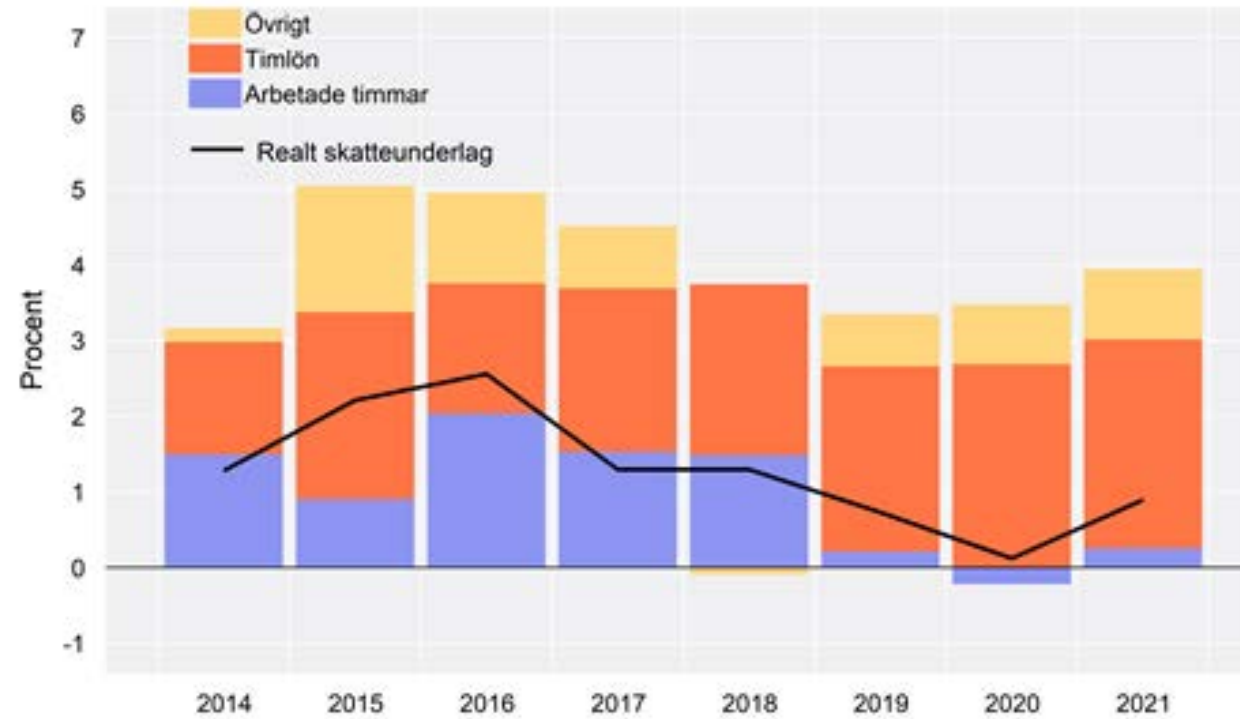
Resultat före extraordinära poster
kommunkoncerner

Resultat före extraordinära poster
landstingskoncerner

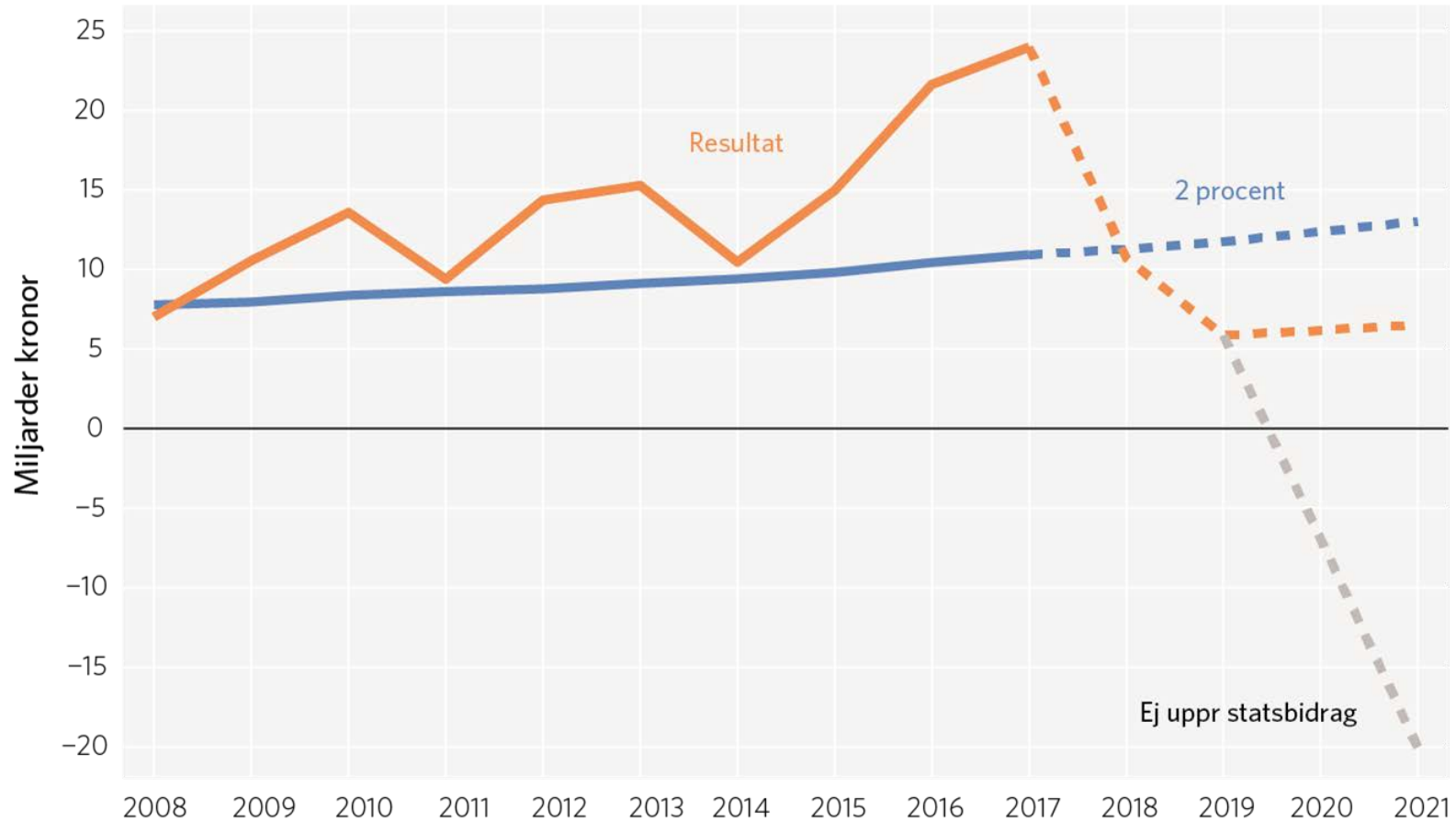

Realt skatteunderlag

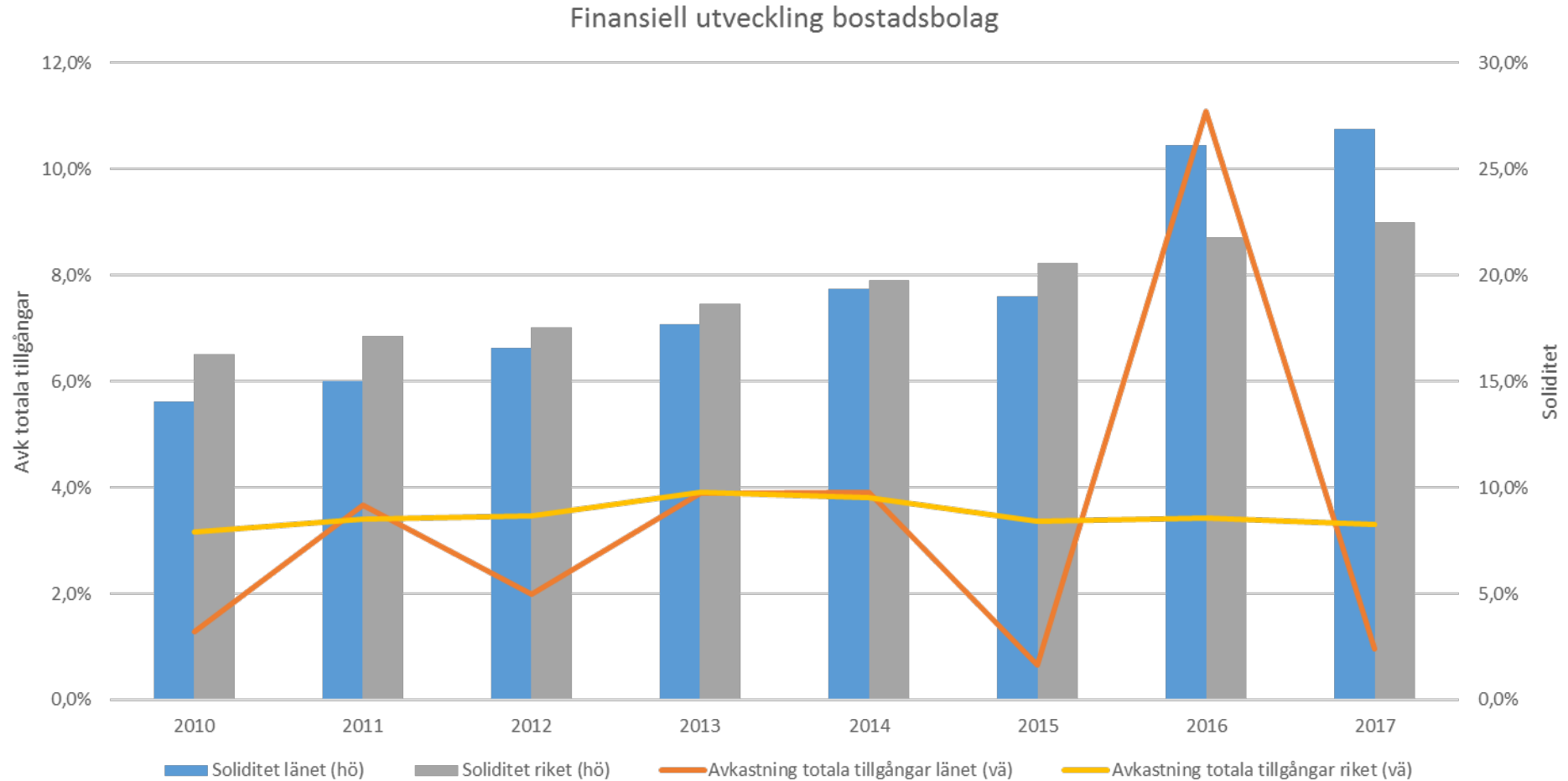
Källa: SKL (MakroNytt 2, 2018)

Kommunernas resultatutveckling

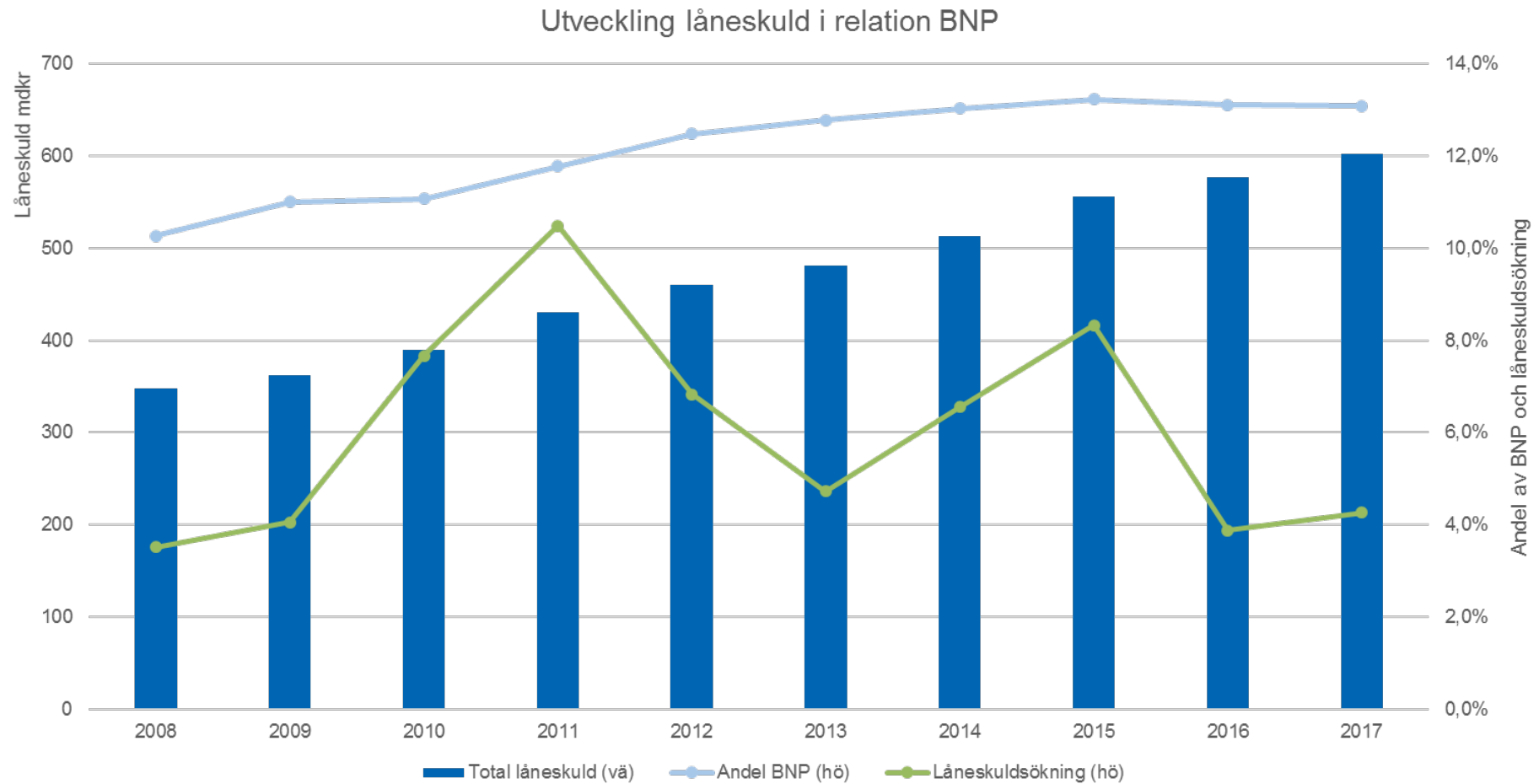
Källa: SKL (Ekonomirapport maj 2018)

Bostadsbolag

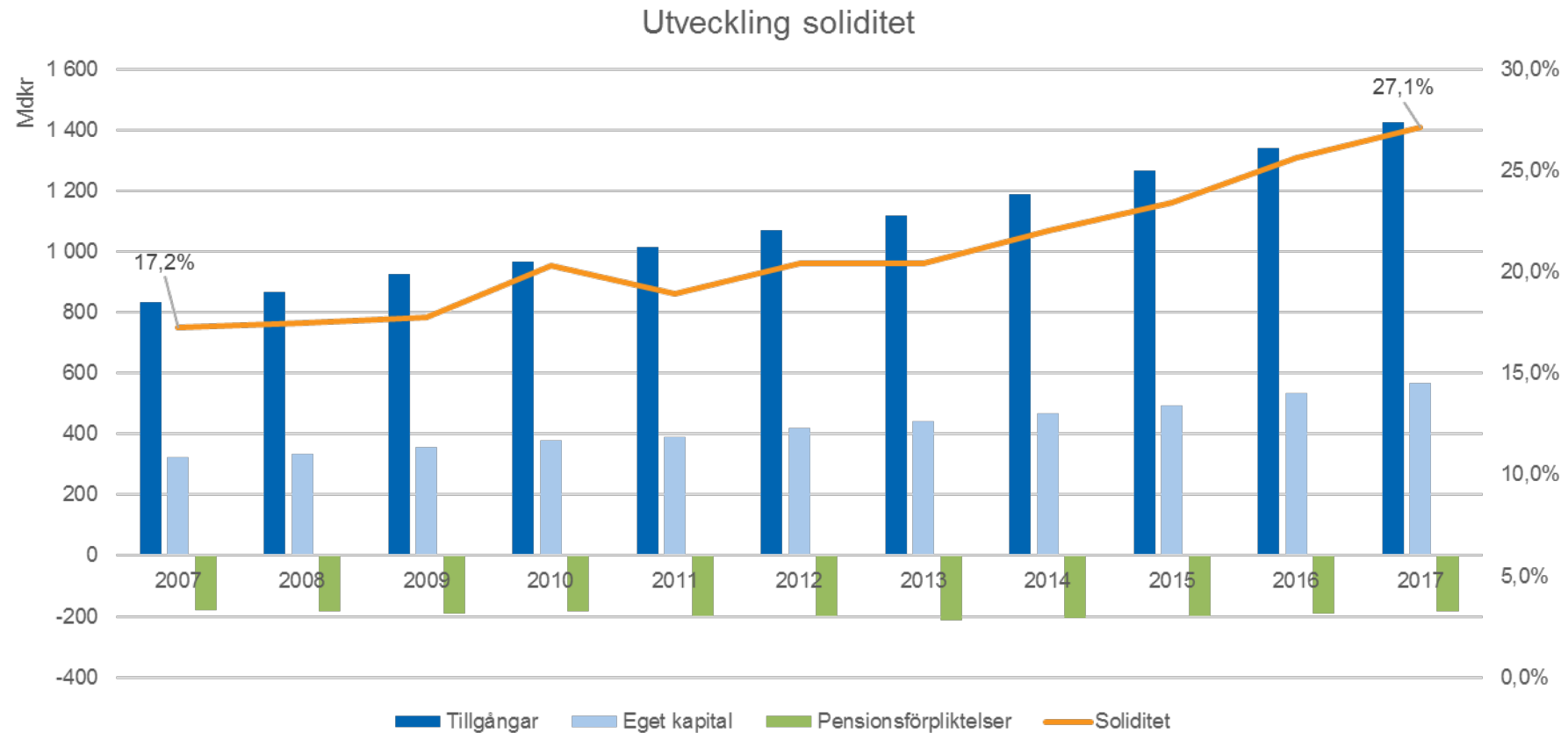

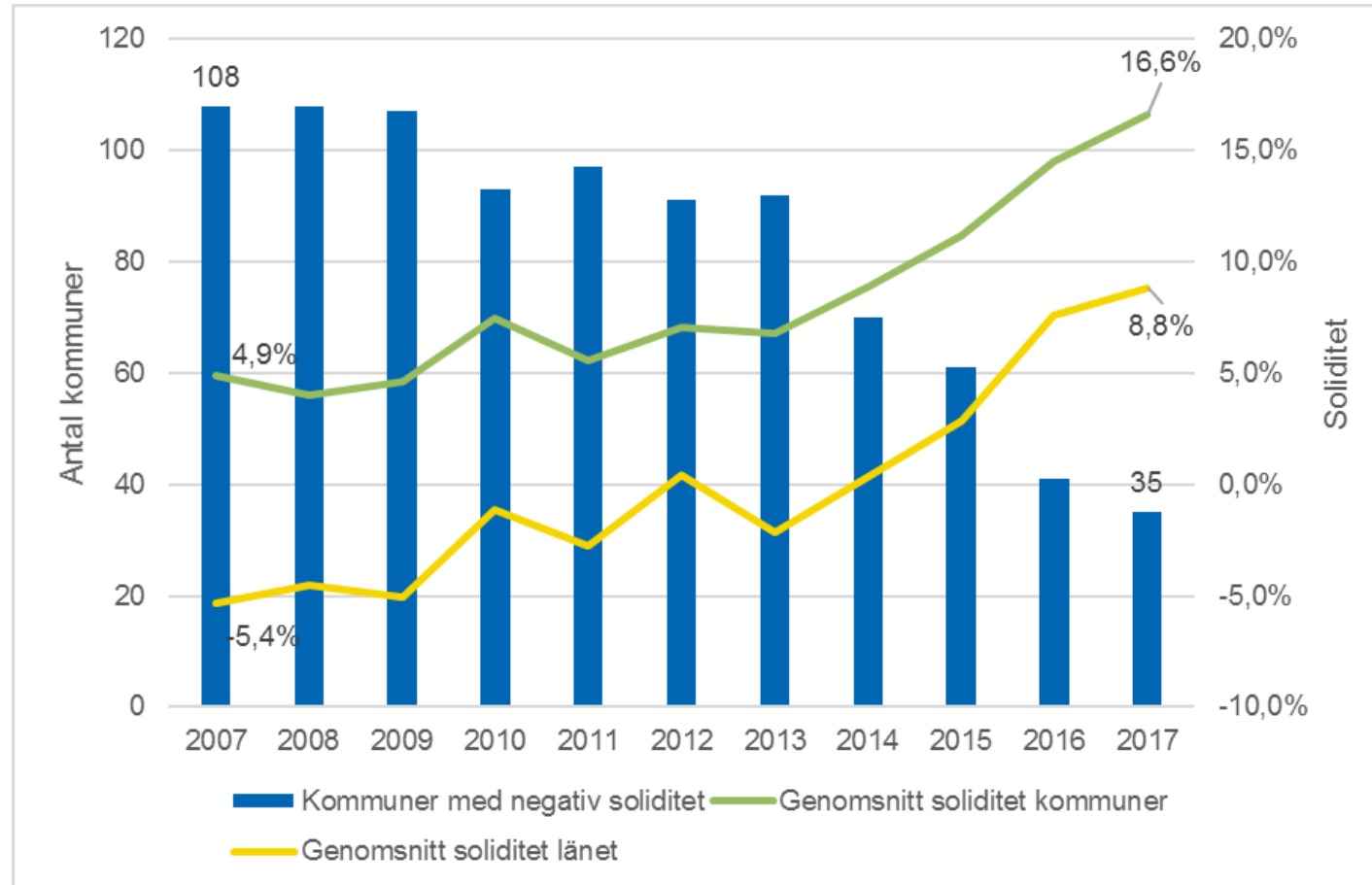
Skuldsättning

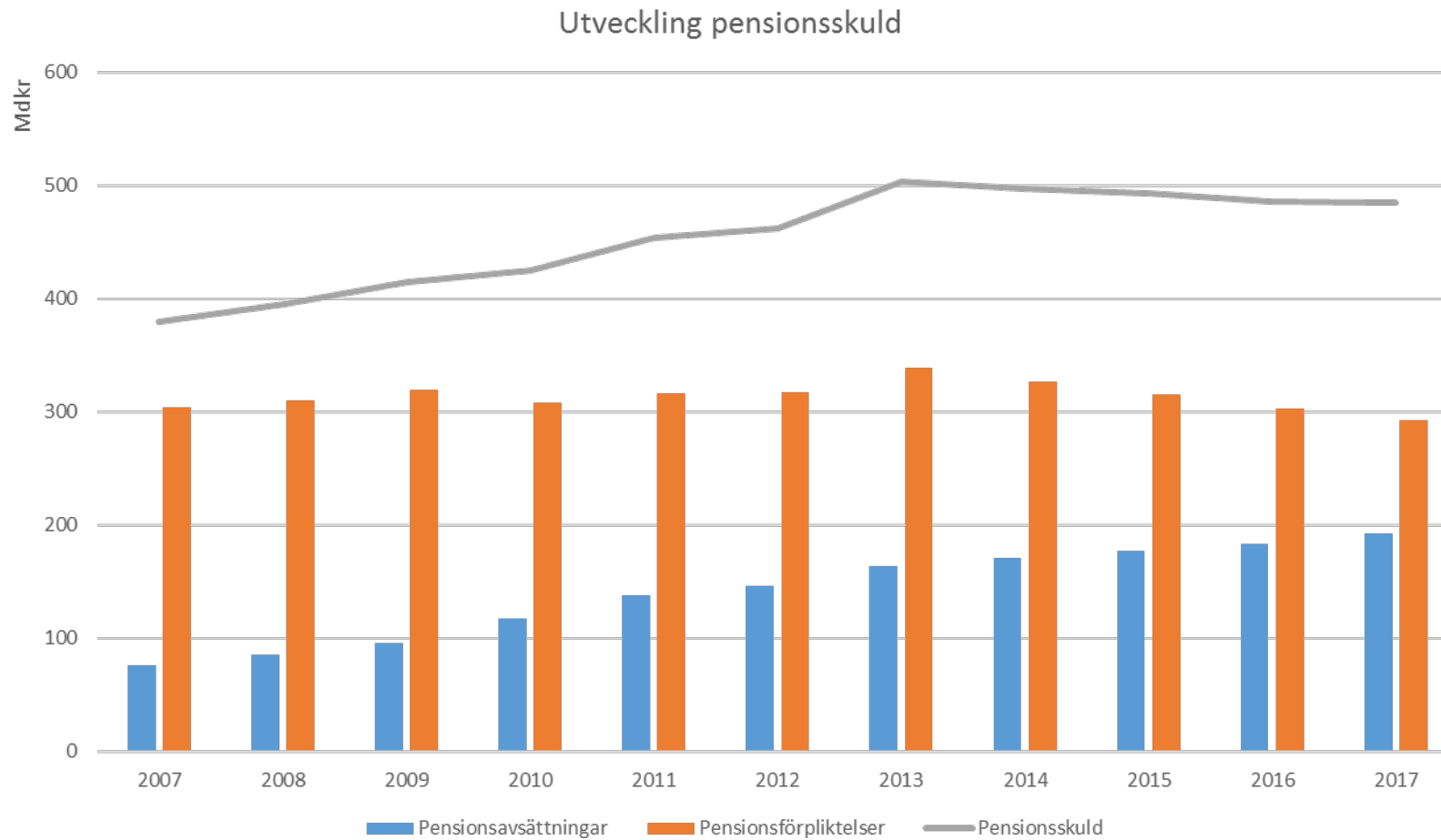
Soliditet kommunkoncerner

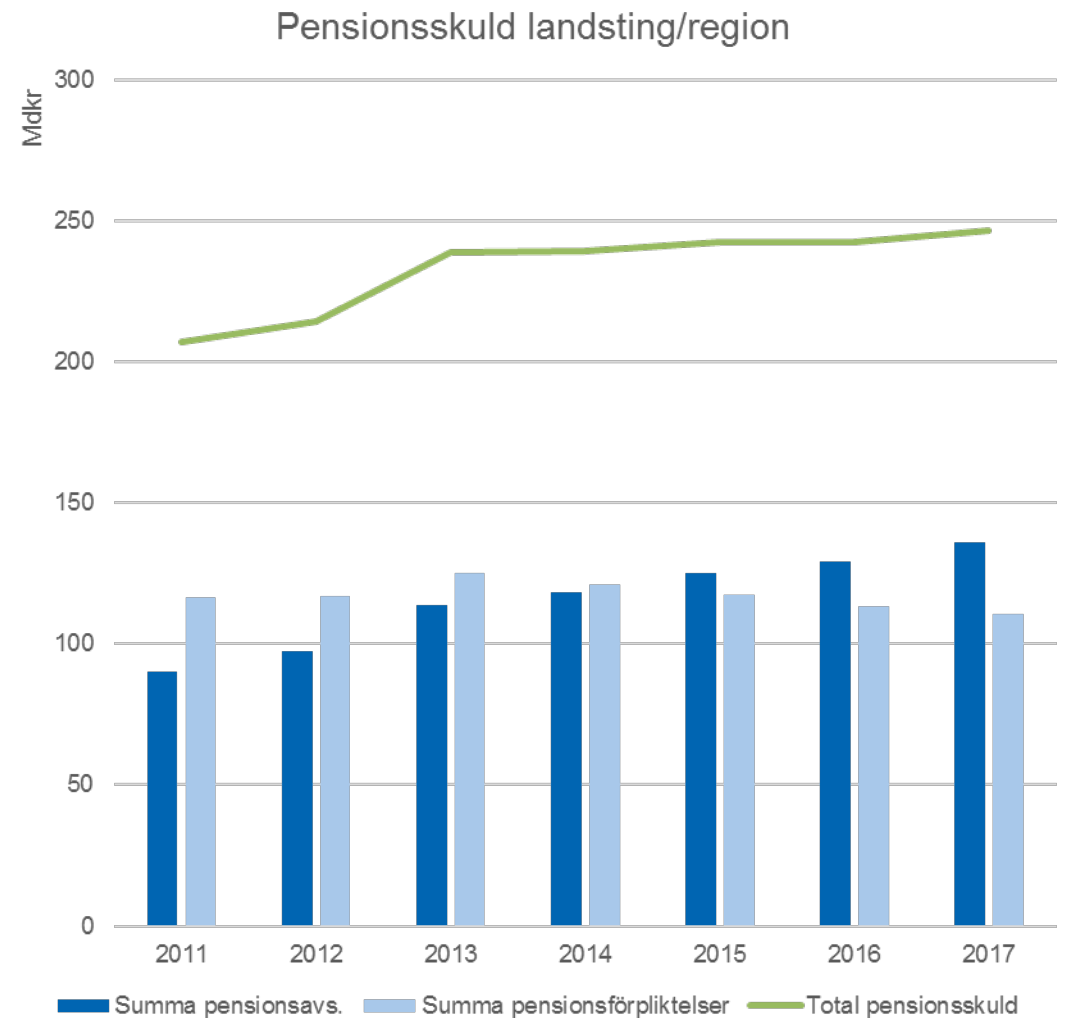
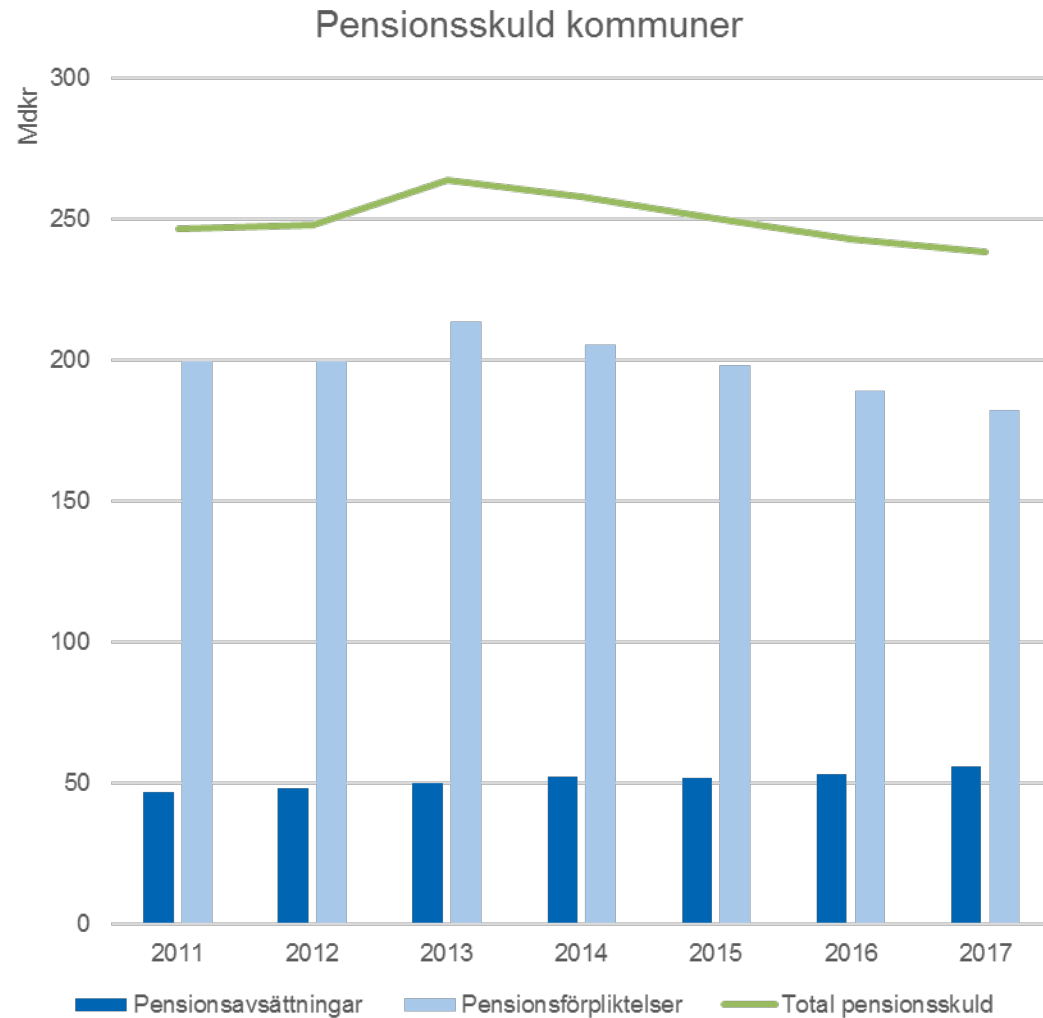
Soliditet

Pensionsskulden

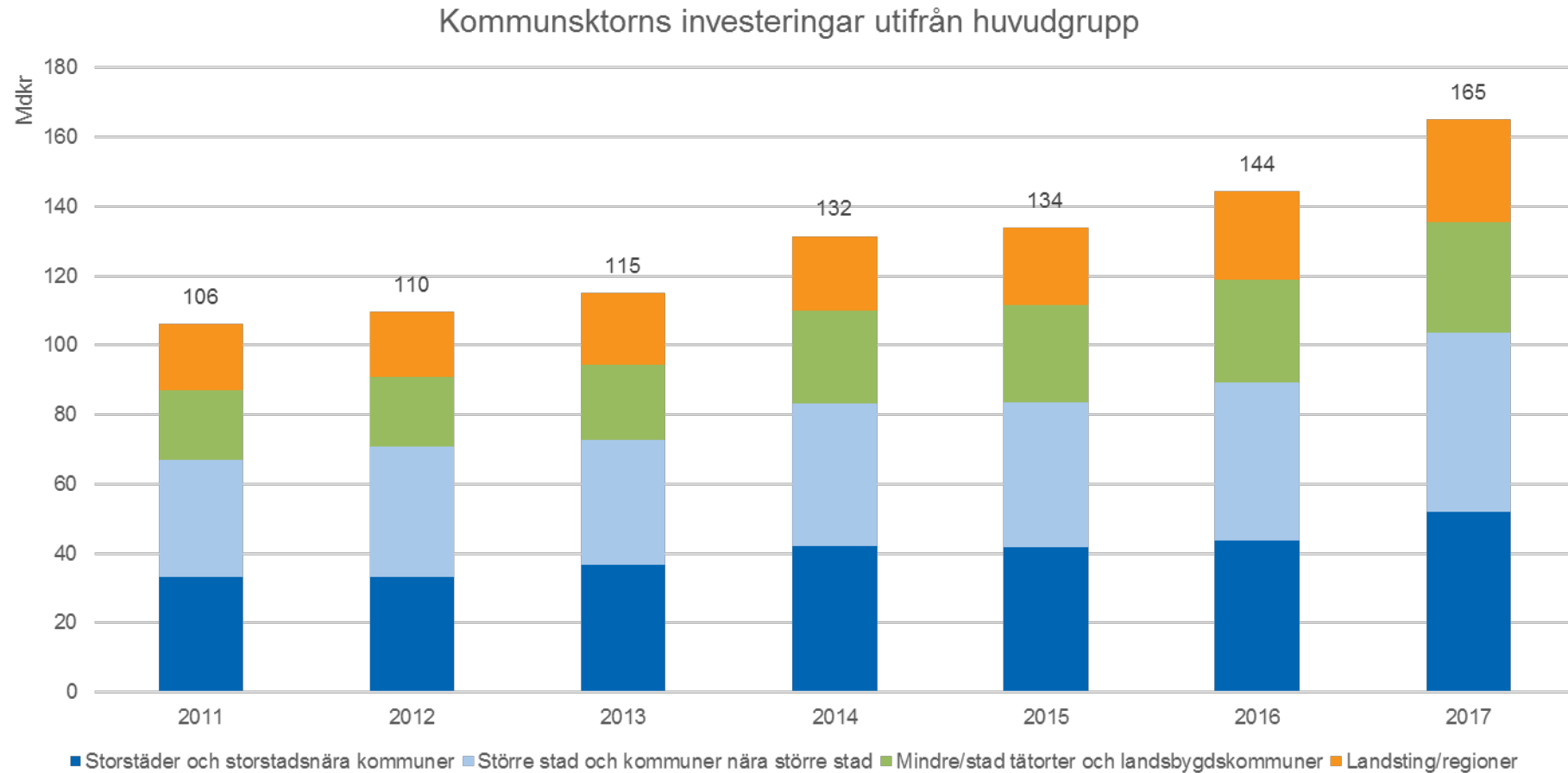
Pensionsskuld jmf kommun/landsting

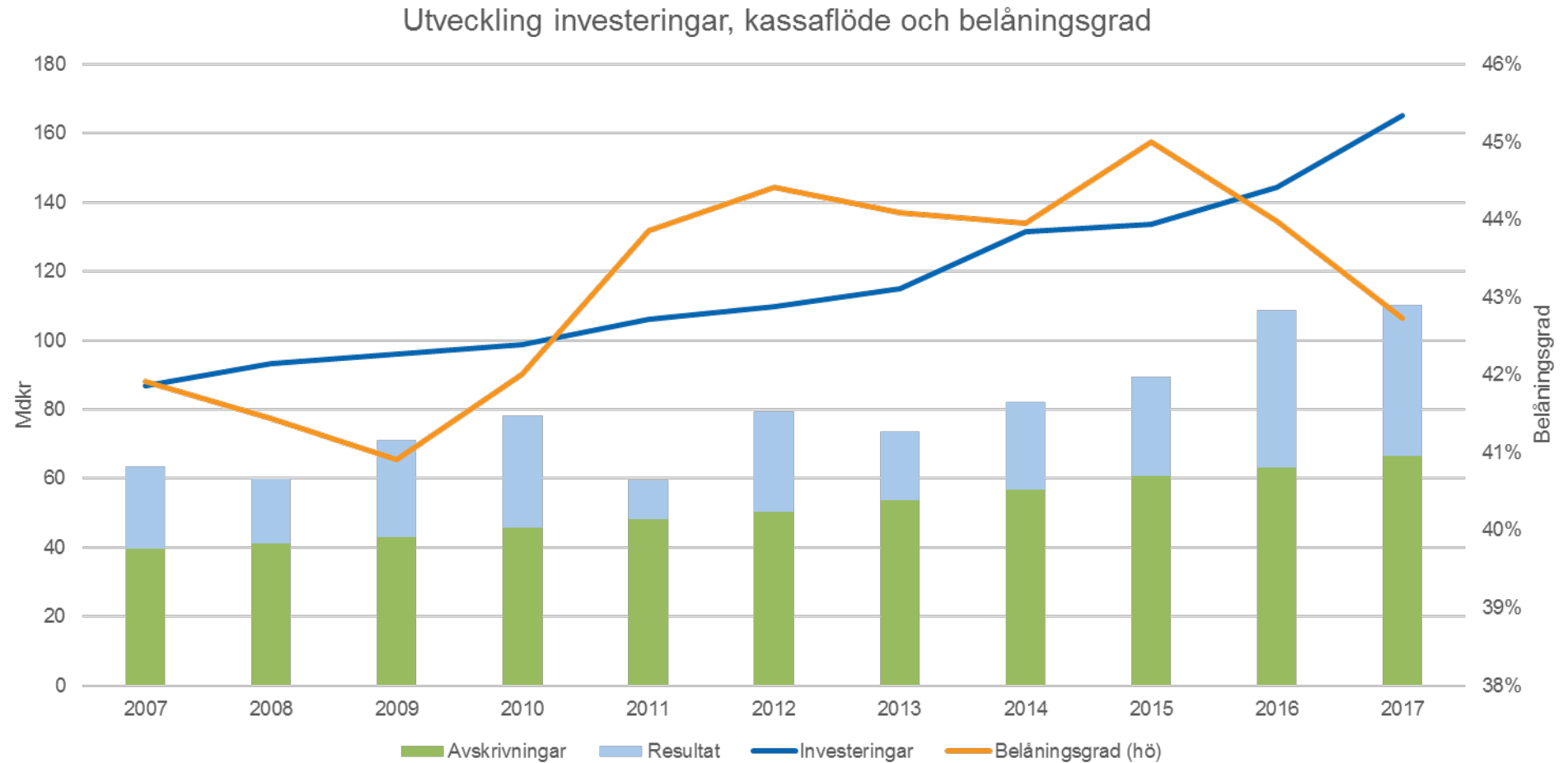
Investeringar

VA-investeringar

Investeringar

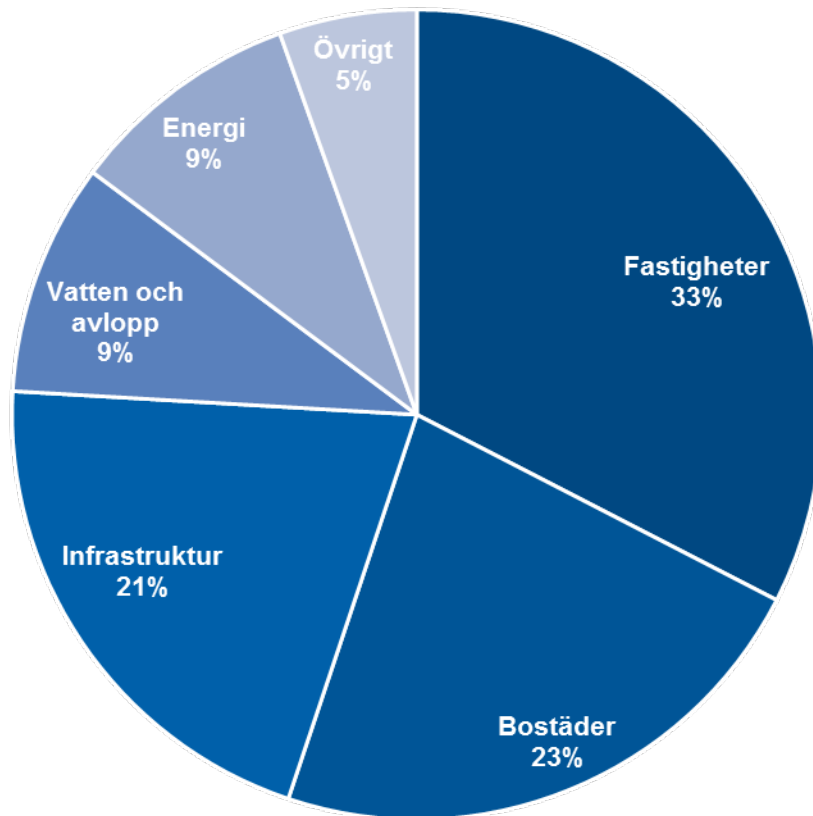
Belåningsgrad

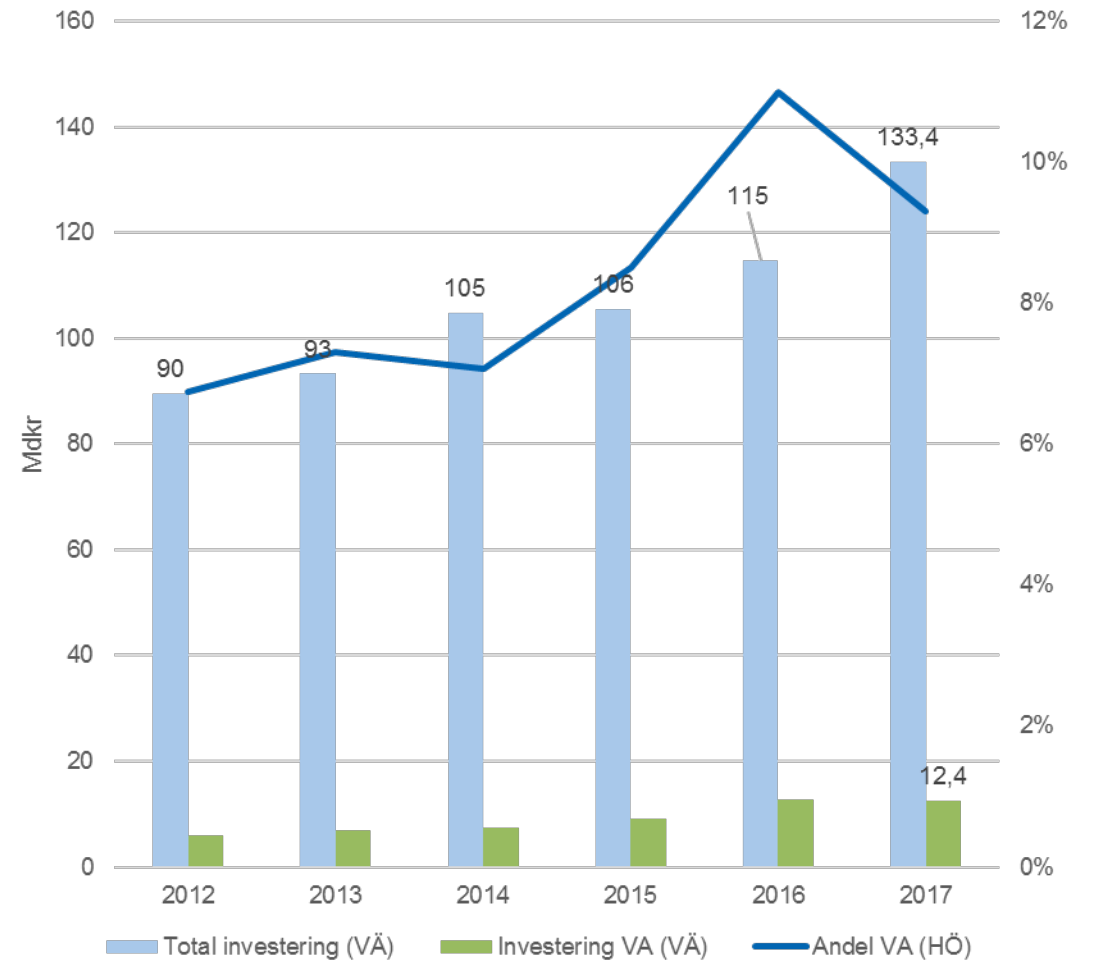

Investeringar

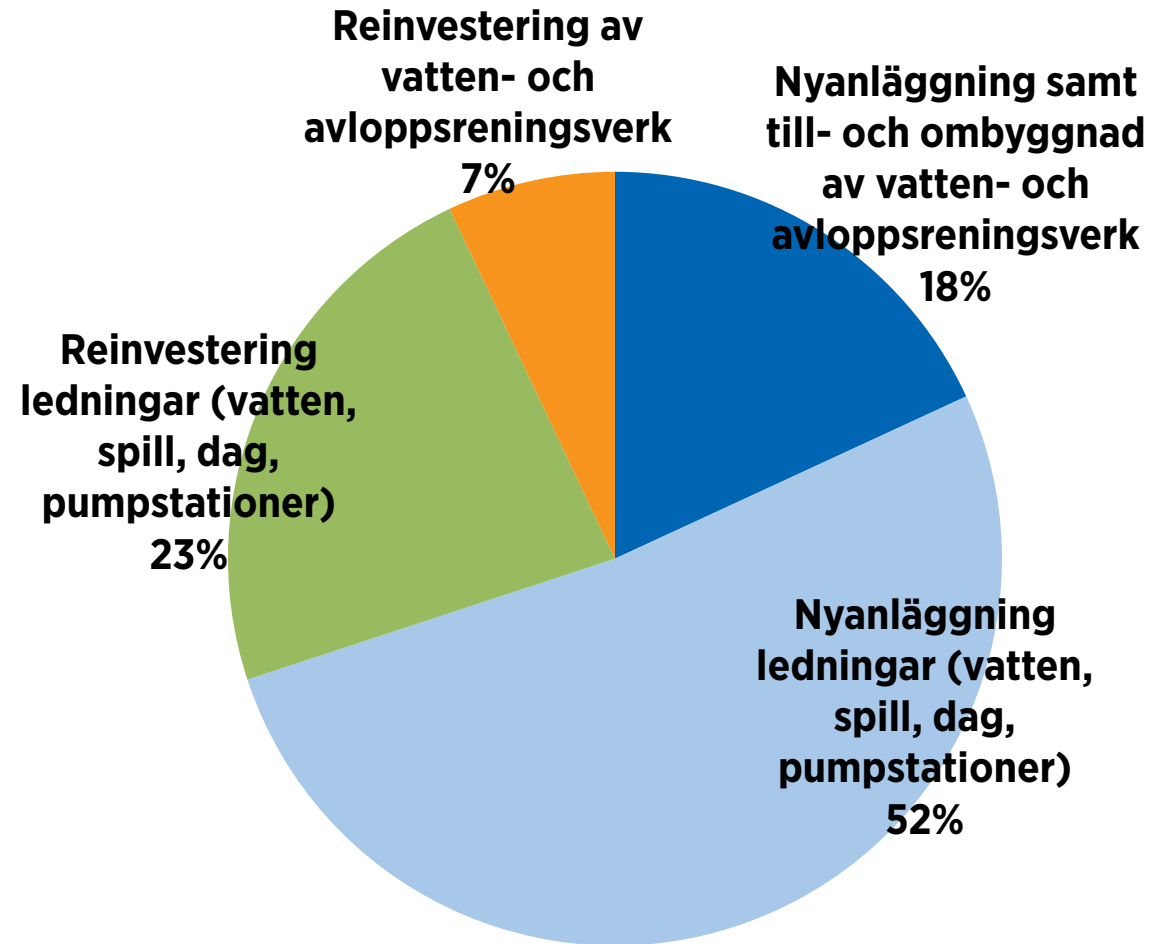
Fördelning av investeringar kommunkoncerner

Utveckling VA-investeringar

Dagens investeringsutgifter

Källa: RISE/Svenskt Vatten

Kommande investeringsbehov

- Befolkningsutveckling
- Ökade krav
- Klimatanpassning
- Omvandlingsområden
- Reinvesteringar

Konsekvenser

- Taxorna behöver höjas
- Organisationerna behöver större kapacitet
- Samverkan mellan kommuner behöver öka
- Stora rekryteringsbehov på både privata och kommunala sidan i flera yrkeskategorier.
- Extern finansiering

Jämförelse verksamheter

- **VA**

- Självkostnad
  - Nollresultat över tid
  - Svårt bygga kapital
- Fullmäktige sätter taxan
- Taxekollektiv
- Avskrivning ger kassaflöde
- Realiserbarhet?

- **Bostäder**

- Affärsmässiga principer
  - Marknadsmässig avkastning
  - Bygga kapital genom vinst
- Marknadsmässig hyra
- Affärsrisker
- Vinst och avskrivning ger kassaflöde
- Realiserbart

Finansiella utmaningar

- *Täcker taxorna samtliga kostnader?*
- Hur se på hög/växande skuldsättning i VA verksamhet, finansiella mål etc?
- Finns en tillräcklig tydlighet och transparens mellan resultat- och balansräkningen samt mellan olika verksamhetstyper?
- Hur se på skuldsättning och kassaflöde?
- Ökad långsiktighet!

Övergripande utmaningar

- Lagstiftning – översyn av nuvarande lagstiftning, t.ex. för att öka fonderingsmöjligheterna.
- Höjda taxor – politiskt genomförbart att höja taxorna för att kunna hantera investeringsbehoven.
- Finansiering – hitta finansiering för VA-investeringar.
- Kompetensförsörjning – hitta personal för att genomföra nödvändiga investeringar.

Demografi

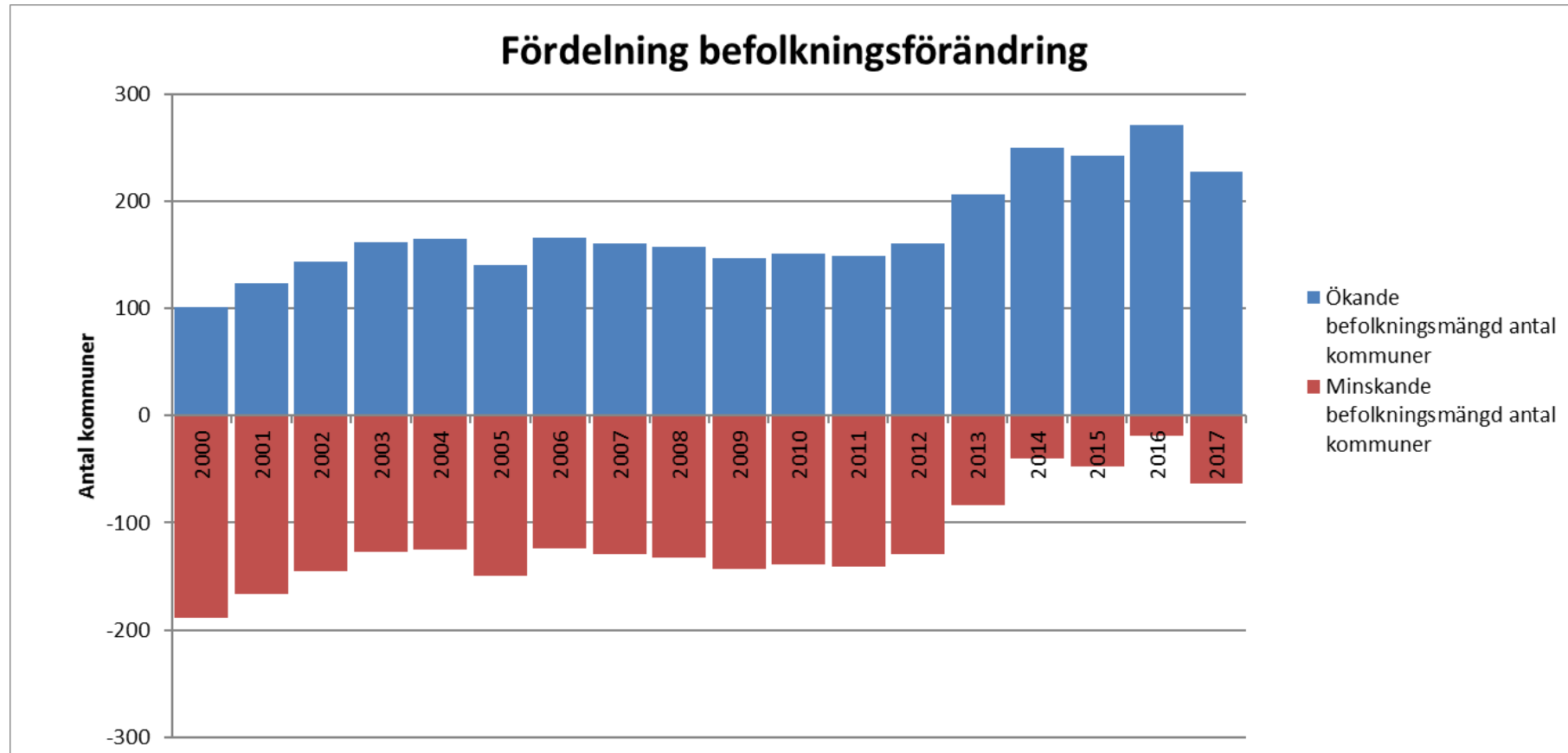
Befolkningsutveckling och försörjningskvot

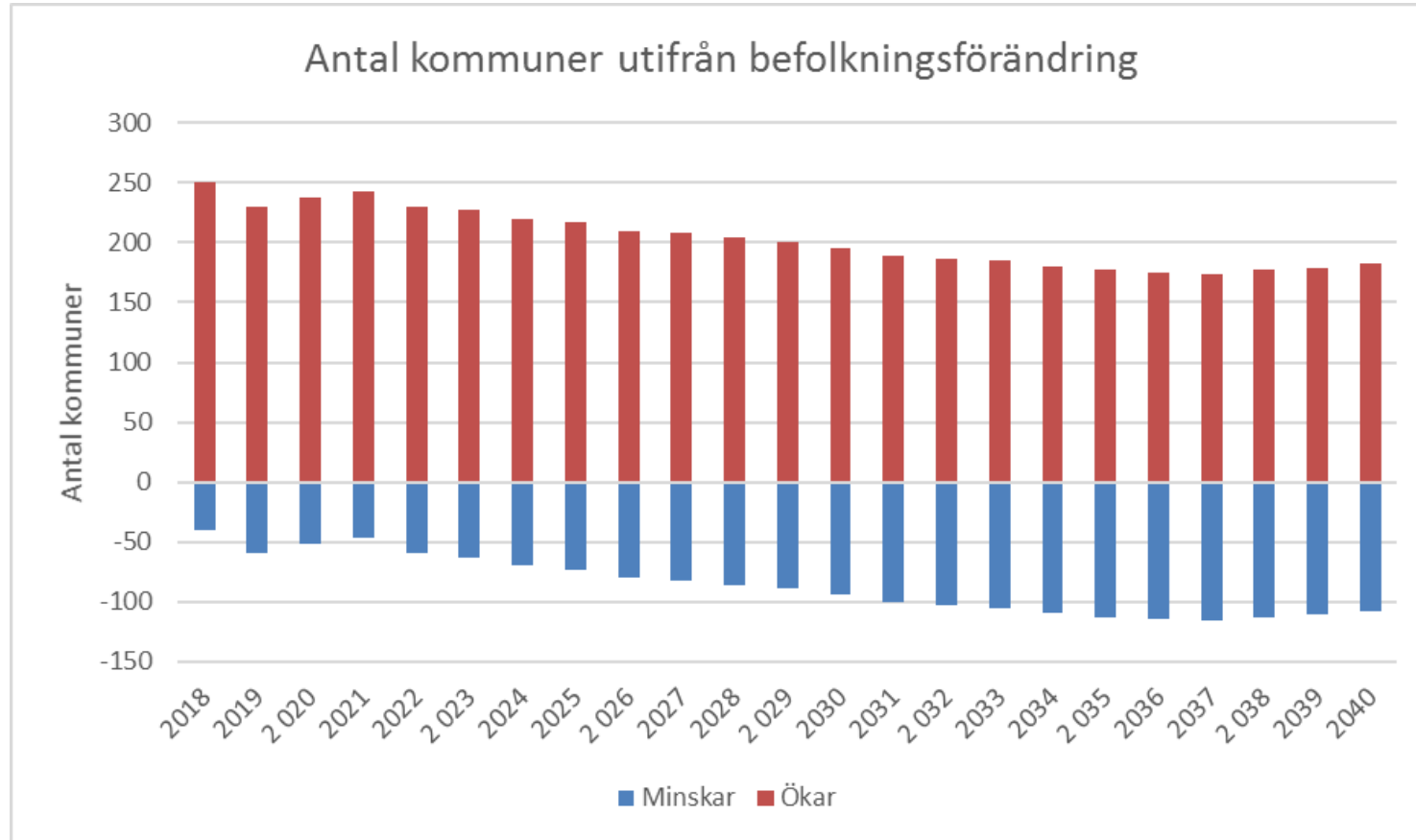
Demografisk utveckling

”Den demografiska försörjningsbördan för Norrköping ligger lägre än för riket, men i och med den kommunala kostnadsutjämnningen så kommer kvoten för riket i sin helhet även att påverka Norrköping”

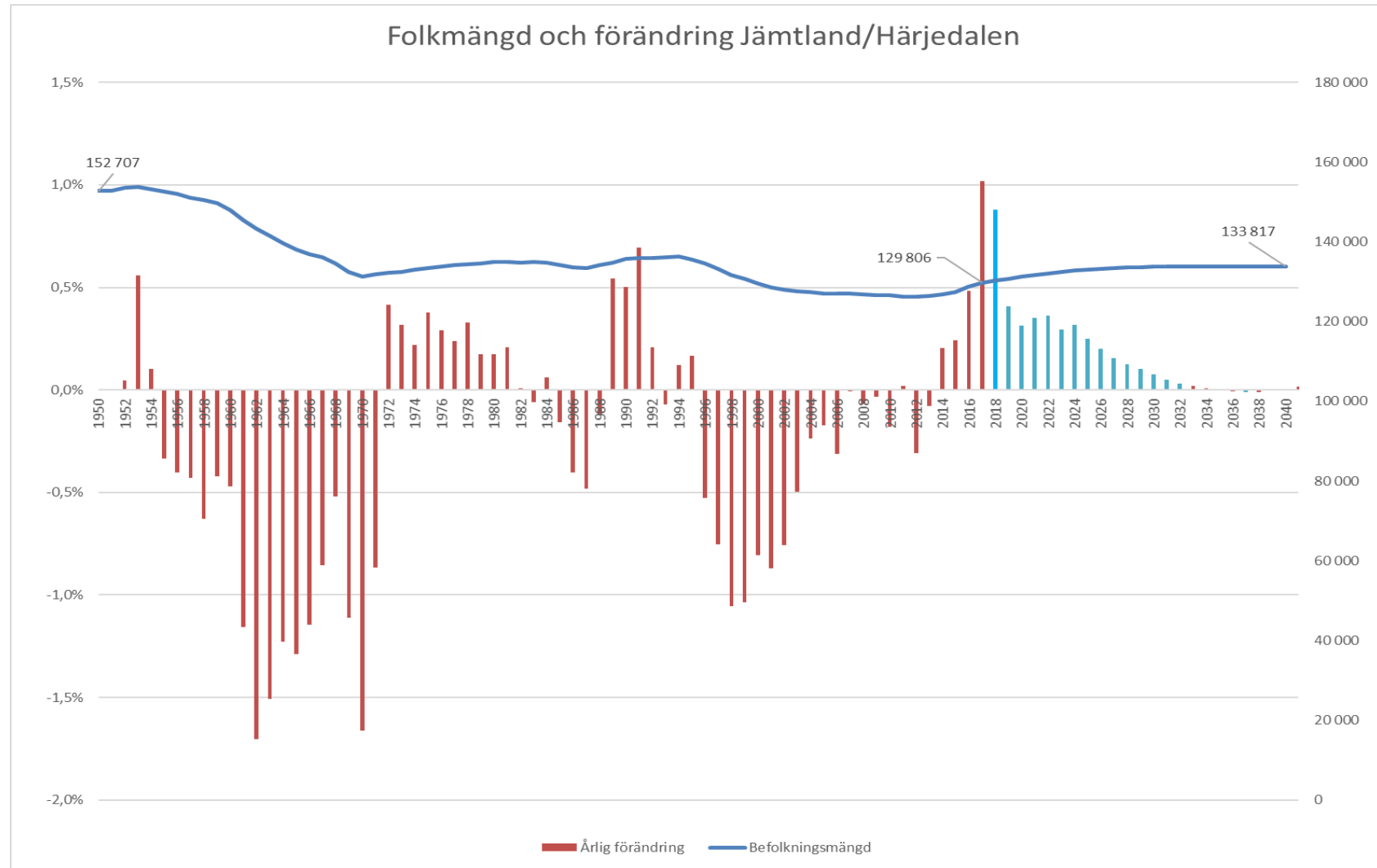
Befolkningsutveckling

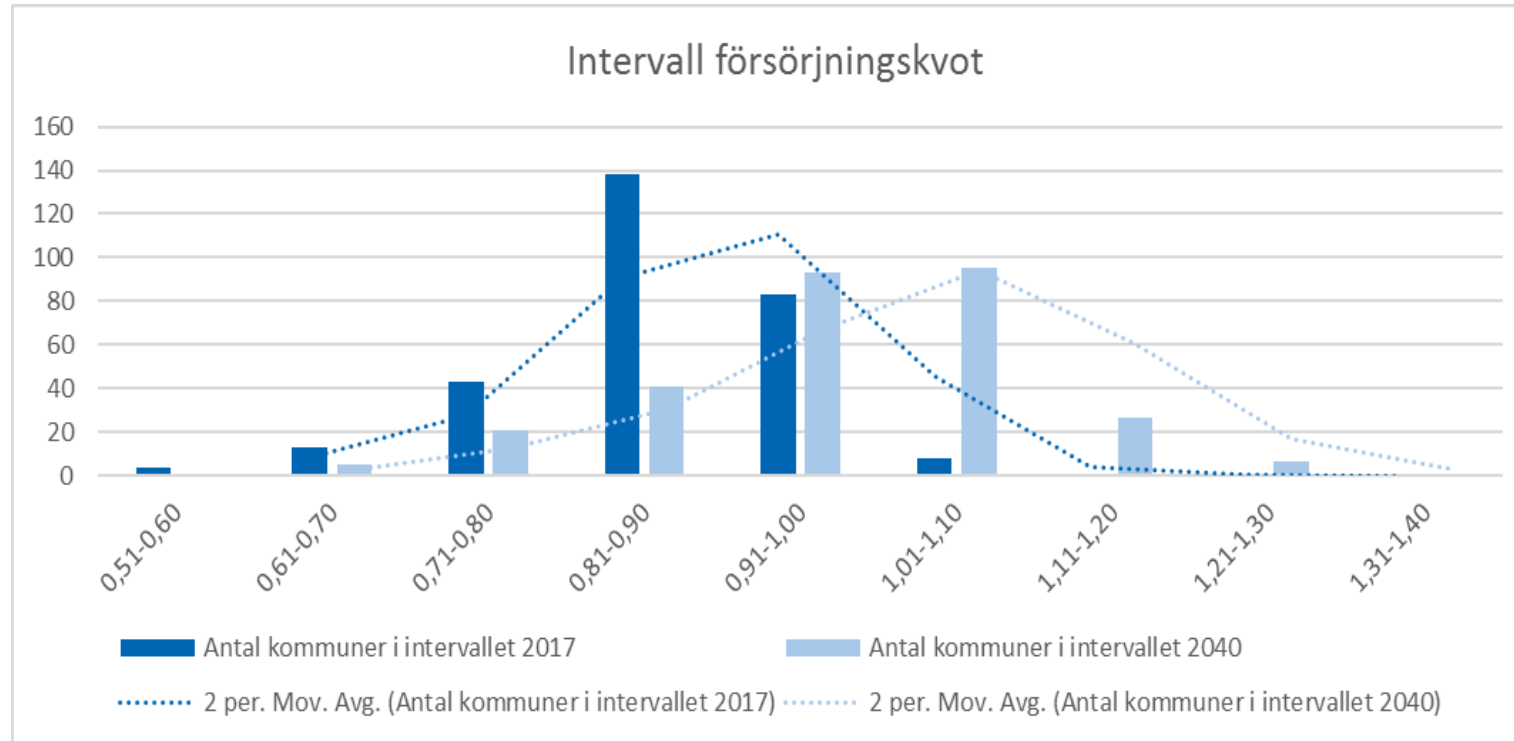
Prognos befolkningsutveckling

Folkmängd och förändring

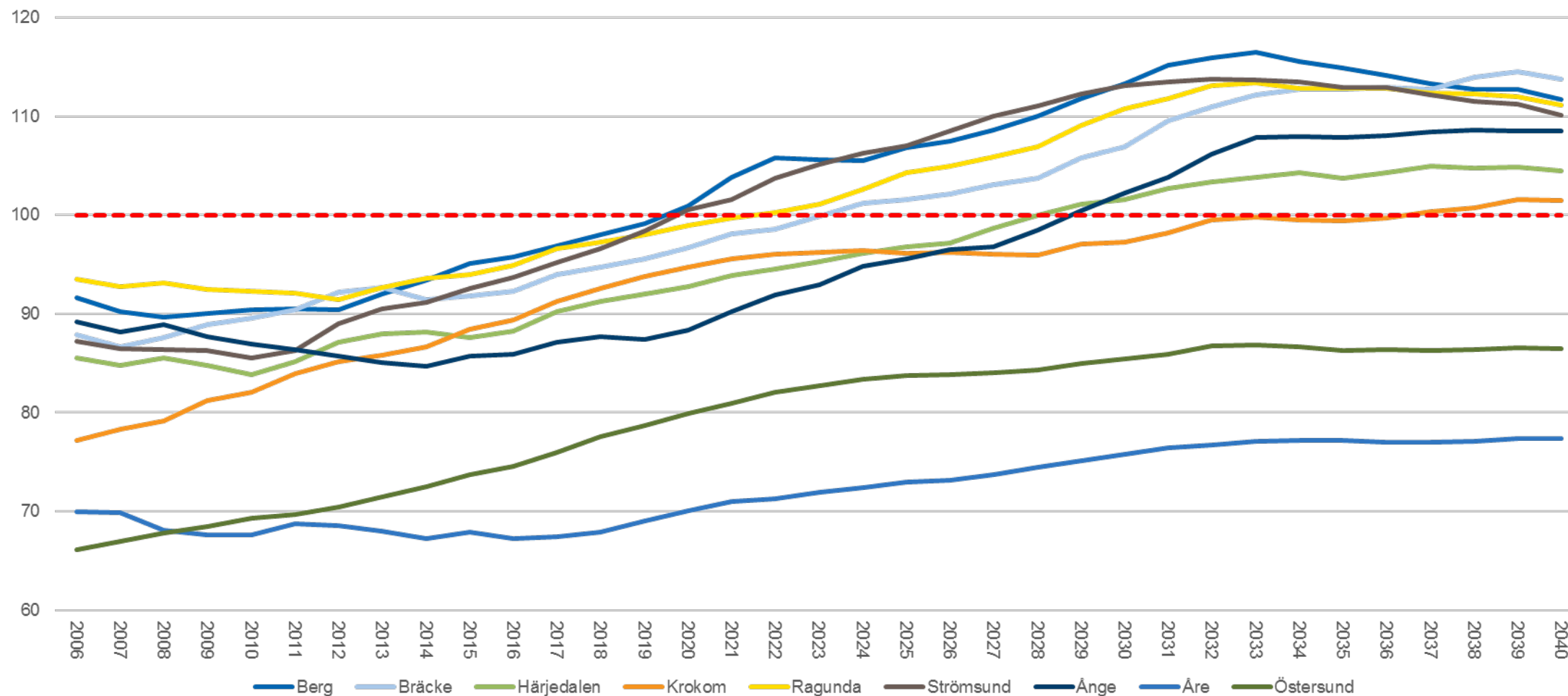

Demografiska utvecklingen

Försörjningskvot Jämtland/Härjedalen

Utveckling försörjningskvot Jämtland/Härjedalen

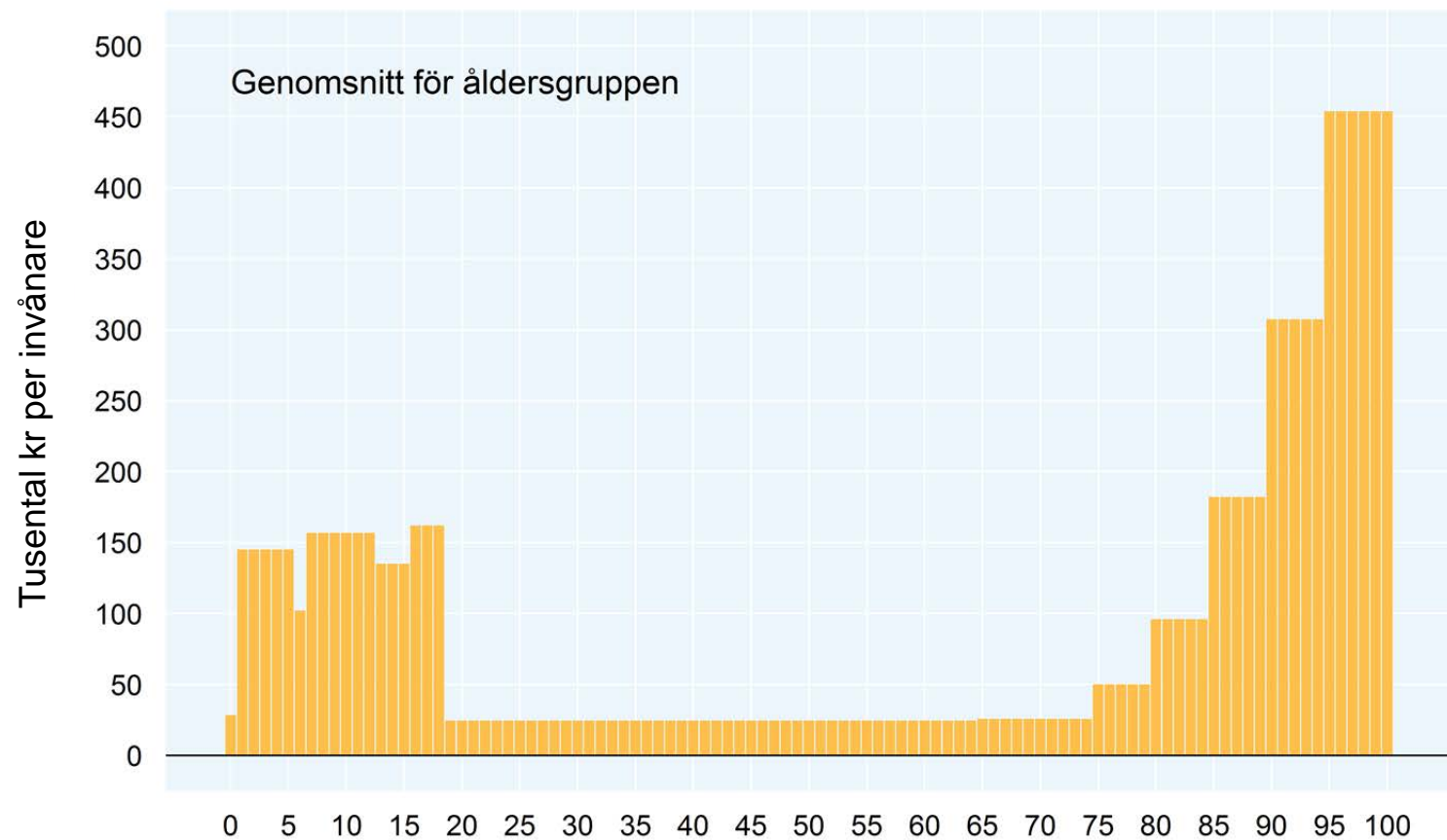

Jämförelse kommuner

<i>Strömsund</i>	2007	2017	2027	<i>Förändring 2017-2027</i>
0-6	737	866	800	63
7-15	1 193	1 011	1 095	84
16-19	781	467	467	0
20-24	603	578	506	-72
25-34	985	1 217	1 069	-148
35-44	1 432	1 106	1 231	125
45-64	3 777	3 141	2 556	-585
65-79	2 141	2 487	2 359	-128
80+	1 030	918	1 178	260
	12 679	11 791	11 260	-531
0-19	2 711	2 344	2 362	
65+	3 171	3 405	3 536	

<i>Östersund</i>	2007	2017	2027	<i>Förändring 2017-2027</i>
0-6	4 438	5 122	5 392	270
7-15	5 470	6 298	6 907	609
16-19	3 235	2 441	3 136	695
20-24	4 068	4 142	4 208	66
25-34	7 581	8 824	8 164	-660
35-44	7 798	7 477	8 804	1 327
45-64	15 702	15 137	14 907	-230
65-79	7 063	9 803	9 933	130
80+	3 331	3 357	4 968	1 611
	58 686	62 601	66 420	3 819
0-19	13 143	13 861	15 436	
65+	10 394	13 160	14 901	

Kommunens kostnader

Källa: SKL (Ekonomirapport maj 2017)

Sammanfattning

Sammanfattning

- Kostnads och resultatutveckling (kommuner/landsting)
  - Sämre skatteunderlagsutveckling
  - Ökade/förändrade krav (demografi)
  - Omställningsbehov
  - Minskade intäkter (statsbidrag, migrationsersättningar, exploateringar etc.)
  - Kompetensförsörjning

Sammanfattning forts.

- Investeringsbehov
  - Försämrade resultat?
    - Finansieringsmöjligheter (självfinansiering och drift)
  - Hantera investeringarna sunt (se t.ex. VA)
  - Bibehålla affärsmässigheten
  - Kompetensförsörjning

Fornamn.efternamn@kommuninvest.se

www.kommuninvest.se

Kommuninvest

Kommuninvest

KOMMUNINVEST